

СИЛАБУС дисципліни (курсу)

«Психологія»

Ступінь освіти: фаховий молодший бакалавр
Освітньо-професійна програма: «Професійна освіта (Цифрові технології)»
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація: 015.39 Цифрові технології

Посилання на курс у системі дистанційного навчання: <https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1027>

Семестр: третій
Кількість кредитів: 6
Мова викладання: державна (українська)

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

КЕРІВНИК КУРСУ

ІІІ КОЛІСНИК МАРИНА ІГОРІВНА

науковий ступінь; вчене звання

Контактна інформація: Тел. +380967560887
e-mail. marina04052016@ukr.net

Інформація про очна/онлайн (Viber, Google Meet, Zoom) (за потреби) консультації (за потреби)

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни:	полягає у засвоєнні студентами основних закономірностей формування і розвитку психіки, та її значення в життєдіяльності людини. Надання студентам базових знання з психології, ознайомити їх із ключовими психологічними теоріями та напрямками, навчити застосовувати отримані знання для аналізу поведінки та психічних процесів, а також розвитку навичок самостійного психологічного аналізу.
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Кількість модулів	1
Форма навчання	очна
Статус навчальної дисципліни	<i>обов'язкова навчальна дисципліна</i>
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих	<i>Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше: біологія, українська мова.</i>

результатів навчання	<i>Перелік раніше здобутих результатів навчання:</i> вміння слухати інших, бути відкритим до діалогу і ефективно висловлювати свої думки. Розуміти як працює мозок і нервова система.
Підсумковий (семестровий, річний) контроль	екзамен

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК 05	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 08	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
СК 01	Здатність застосовувати освітні теорії та методології в педагогічній діяльності.
СК 02	Здатність планувати й організувати освітній процес у демократичному стилі; готовність педагогічно, психологічно й методично грамотно організувати свою професійну діяльність.
СК 03	Здатність спостерігати, описувати, ідентифікувати, класифікувати психофізіологічні особливості здобувачів освіти і враховувати результати під час організації навчально-виробничої діяльності й виховної та корекційної роботи.
СК 04	Здатність створювати розвиваюче освітнє середовище, забезпечувати сприятливий морально-психологічний клімат навчально-виробничої діяльності та високий рівень культури її організації.
СК 6	Здатність здійснювати ділові комунікації в професійній сфері.
РН 06	Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для організації навчально-виробничої діяльності.
РН 7	Застосовувати сучасні дидактичні та методичні засади організації навчально-виробничої діяльності і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.
РН 8	Добирати та застосовувати методики психологопедагогічного діагностування здобувачів освіти, а також застосовувати отримані результати.
РН 9	Застосовувати мотиваційні заходи до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти
РН 17	Дотримуватися стандартів професійної етики.
РН 20	Налагоджувати та підтримувати комунікацію з педагогічними працівниками та соціальними партнерами щодо планування та організації освітнього процесу

СТРУКТУРА КУРСУ

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
16	8	16	-	40	Змістовий модуль 1. Вступ до загальної психології. Пізнавальні психічні процеси та стани	
2	-	2	-	2	Тема 1. Предмет, завдання та методи загальної психології.	Знати: предмет психології та її завдання. Рефлекторна природа психіки. Психіка і свідомість. Основні галузі психологічних знань Вміти: пояснити основні поняття
-	-	-	-	4	Тема 2. Розвиток психіки та свідомості.	Знати: виникнення та історичний розвиток людської свідомості. Розвиток психіки на різних етапах еволюції тваринного світу Розуміти: виникнення та розвиток психіки Розвиток механізмів психічної діяльності Вміти: пояснити розвиток основних психічних функцій: мислення, пам'яті, уваги, уяви та мови.
-	-	2	-	4	Тема 3. Відчуття і сприймання. Специфіка пізнавальних процесів у людей з особливими потребами (з порушенням зору, слуху, когнітивних функцій) та впровадження адаптованих технологій.	Знати: види відчуттів (зорові, слухові, тактильні, смакові тощо) і їх особливості. Основні поняття: відчуття, сприймання, пізнавальні процеси. Розуміти: технології для людей із порушенням слуху (субтитри, сурдопереклад). Як порушення певних аналізаторів впливають на сприйняття та інтеграцію інформації. Вміти: застосовувати знання для аналізу пізнавальних процесів. Підлаштовувати навчальний процес відповідно до потреб учнів чи клієнтів із порушеннями.
2	-	2	-	4	Тема 4. Увага	Знати: поняття про увагу. Фізіологічне підґрунтя уваги. Різновиди і форми уваги. Властивості уваги. Вміти: розподіляти увагу між кількома завданнями, особливо у багатозадачному середовищі.
-	2	-	-	4	Тема 5. Пам'ять	Знати: поняття про пам'ять. Теорії пам'яті. Різновиди пам'яті. Запам'ятовування та його різновиди. Відтворення та його різновиди. Розуміти: забування та його причини. Індивідуальні особливості пам'яті Вміти: пояснювати процеси відтворення та пригадування інформації, а також причини труднощів з пригадуванням.
-	-	2	-	4	Тема 6. Мислення і мовлення. Стратегії розвитку мислення та мовлення у дітей з особливими освітніми потребами.	Знати: поняття про мислення. Соціальна природа мислення. Розумові дії та операції мислення. Форми мислення Різновиди мислення. Індивідуальні особливості мислення. Стратегії розвитку мислення та мовлення у дітей з особливими освітніми потребами.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						Розуміти: принципи критичного мислення: аналіз інформації, оцінка джерел, виявлення аргументів та контраргументів, визначення упереджень. Вміти: визначати свої сильні та слабкі сторони у мисленні, розуміти вплив особистісних і когнітивних особливостей на процеси мислення.
2	-	-	-	4	Тема 7. Уява і творчість	Знати: поняття про уяву. Зв'язок уяви з об'єктивною дійсністю. Фізіологічне підґрунтя уяви. Уява і органічні процеси. Процес створення образів уяви. Різновиди уяви. Уява і особистість. Вміти: використовувати техніки, які стимулюють креативність, наприклад, метод мозкового штурму, метод шести капелюхів мислення, техніку випадкових асоціацій.
-	2	-	-	2	Тема 8. Емоції та почуття. Підтримка людей з особливими потребами в умовах стресу або емоційної нестабільності.	Знати: поняття про емоції і почуття. Фізіологічне підґрунтя емоцій і почуттів. Основні причини стресу та емоційної нестабільності у людей з особливими потребами. Розуміти: вплив стресу на когнітивні та фізіологічні процеси у людей з особливими потребами. Вміти: виражати емоції і почуття. Застосовувати техніки психологічної допомоги, адаптовані до індивідуальних потреб (наприклад, заспокійливі ігри або вправи для дітей із порушеннями розвитку).
-	2	-	-	-	Тема 9. Воля.	Знати: поняття про волю. Довільні дії та їх особливості. Головні якості волі Вміти: пояснювати, як кожен етап допомагає у досягненні кінцевого результату.
-	2	-	-	4	Тема 10. Діяльність та активність людини	Знати: поняття про діяльність. Мета і мотиви діяльності, структуру діяльності. Вміти: аналізувати мотиваційні фактори, які впливають на діяльність людини, розуміти, як внутрішні та зовнішні мотиви керують поведінкою.
-	-	2	-	-	Тема 11. Особистість	Знати: основні поняття: особистість, індивід, індивідуальність. Фактори, що впливають на формування особистості.
2	-	2	-	-	Тема 12. Психологія спілкування.	Знати: поняття про особистість та її структуру. Активність особистості та її джерела. Розвиток і виховання особистості. Вміти: пояснити взаємозв'язки між цими компонентами та їх роль у формуванні індивідуальності.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
-	-	2	-	4	Тема 13. Психологія міжособистісних стосунків	Знати: місце і роль сім'ї в соціалізації особистості. Розуміти: соціально-виховні функції сім'ї. Вміти: пояснювати такі механізми, як емпатія, ідентифікація, проєкція, співпереживання та підтримка.
2	2			4	Тема 14. Темперамент	Знати: поняття про темперамент. Типи темпераментів. Основні властивості темпераменту. Фізіологічне підґрунтя темпераменту. Розуміти: як темперамент визначає індивідуальний стиль діяльності та реагування на стресові ситуації. Вміти: описати основні властивості темпераменту: активність, реактивність, емоційна стійкість, пластичність і ригідність, екстраверсія та інтроверсія.
2	-	-	-	-	Тема 15. Характер	Знати: поняття про характер. Структура характеру Основні риси типового характеру. Природа і формування характеру. Розуміти: Поняття акцентуації характеру. Види і критерії акцентуації. Система акцентуєваних характерів за Д. Леонгардом і А. Лічко. Формування і розвиток характеру в діяльності. Вчинок і формування характеру. Психологічні принципи самовиховання характеру. Місце характеру в загальній структурі особистості. Вміти: пояснити, що таке характер, як він формується та розвивається, як відрізняється від темпераменту та інших психічних властивостей.
2	-	2	-	-	Тема 16. Здібності	Знати: поняття про здібності. Структура здібностей. Розуміти: різновиди здібностей. Індивідуальні відмінності у здібностях людей та їх природні передумови.
6	2	8	-	20	Змістовий модуль 2. Вікова психологія.	
2	-	-	-	2	Тема 17. Предмет, завдання та історія розвитку вікової і педагогічної психології	Знати: основні завдання вікової психології. Зв'язок між віковою психологією та педагогікою. Розуміти: роль вікової та педагогічної психології в системі наук про людину. Як вікові кризи та стадії розвитку впливають на формування особистості. Уміти: Застосовувати знання про вікові особливості для організації навчального процесу та виховання.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
-	-	2	-	-	Тема 18. Загальна характеристика онтогенезу людської психіки	Знати: Основні етапи онтогенезу: дитинство, підлітковий вік, юність, дорослість, старість. Закономірності розвитку. Розуміти: як фізіологічні та соціальні чинники взаємодіють у формуванні психіки. Роль сензитивних періодів у навчанні та вихованні. Вплив кризових періодів на психічний розвиток. Значення онтогенезу для професійної діяльності вчителя, психолога чи соціального працівника. Уміти: Аналізувати психічний стан людини залежно від вікового етапу. Розпізнавати сензитивні періоди і кризові моменти розвитку у дітей та дорослих. Розробляти навчальні та виховні стратегії, адаптовані до вікових особливостей.
2	-	-	-	-	Тема 19. Психологічні особливості розвитку дитини дошкільного віку	Знати: основні характеристики розвитку дошкільника. Вміти: аналізувати рівень розвитку мислення, пам'яті, уваги, мови. Виявляти особливості емоційно-вольової сфери (регуляція емоцій, воля). Оцінювати рівень соціалізації: вміння взаємодіяти з ровесниками, дотримуватись правил.
-	-	2	-	2	Тема 20. Психологічні особливості розвитку молодшого школяра	Знати: загальні характеристики віку. Особливості психічного розвитку. Уміти: виявляти когнітивні, емоційні та соціальні особливості розвитку молодших школярів. Підтримувати розвиток довільної уваги, логічного мислення та пам'яті через навчальну діяльність.
2	-	-	-	2	Тема 21. Психологічні особливості підлітка. Стратегії підтримки підлітків з порушеннями розвитку та їх соціальна інтеграція.	Знати: психологічні особливості підліткового віку. Емоційно-вольова сфера. Особливості підлітків із порушеннями розвитку. Уміти: оцінка психологічного стану підлітка. Підтримка підлітків із порушеннями розвитку. Створювати інклюзивне середовище, яке враховує індивідуальні особливості підлітків.
-	-	2	-	6	Тема 22. Психологія ранньої юності. Психологія ранньої	Знати: особливості ранньої юності. Основні процеси розвитку. Розвиток абстрактного мислення, аналізу та рефлексії. Формування

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
					юності. Вияви та причини юнацького максималізму та егоцентризму.	світогляду, системи цінностей та життєвих цілей. Уміти: оцінювати психологічний стан юнаків. Підтримувати розвиток юнака. Допомогати у формуванні адекватного уявлення про себе. Організувати спілкування. Використовувати методи мотивації, які враховують потребу в автономії.
-	-	2	-	2	Тема 23. Розвиток особистості в період ранньої дорослості. Проблеми дорослих з обмеженими можливостями: кар'єра, соціальна адаптація, підтримка.	Знати: особливості розвитку особистості в ранній дорослості. Проблеми дорослих з обмеженими можливостями. Обмежений доступ до освіти, роботи та кар'єрного зростання. Розуміти: роль ранньої дорослості як ключового етапу формування особистості. Значення інклюзивності та соціальної інтеграції для підвищення якості життя людей із обмеженими можливостями.
-	-	2	-	6	Тема 24. Психологічні особливості пізньої дорослості. Психологічні особливості пізньої дорослості. Старість як етап онтогенезу людини, її періодизація.	Знати: Вікові межі та основні завдання періоду. Психологічні особливості. Типові виклики цього вікового періоду. Розуміти: особливості психологічного розвитку в пізній дорослості. Як вікові зміни впливають на когнітивні процеси.
26	4	10	-	24	Змістовий модуль 3. Соціальна психологія.	
2	-	-	-	2	Тема 25. Предмет, місце і роль соціальної психології в системі наукового пізнання	Знати: основні поняття (індивід, група, суспільство, соціальна взаємодія). Характеристики та об'єкти дослідження (соціальні явища, міжособистісні стосунки, групові процеси). Розуміти: взаємозв'язок між соціальними явищами та психологічними механізмами. Важливість дослідження соціальної психології для розуміння суспільних процесів (групові поведінка, масова свідомість) Уміти: розпізнавати механізми групового впливу, стереотипізації, міжособистісного

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						спілкування. Інтерпретувати реальні соціальні ситуації (наприклад, лідерство, конфлікти в групах) через соціально-психологічні концепції.
2	-	-	-	2	Тема 26. Методологічні основи та методи соціальної психології	Знати: принципи наукового пізнання (об'єктивність, системність, верифікованість). Філософські основи досліджень (матеріалізм, діалектика, феноменологія). Розуміти: взаємозв'язок між методологією та методами. Роль методів у вивченні поведінки особистості та групи. Уміти: визначати мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження. Обирати адекватні методи для вирішення поставлених завдань. Організовувати та проводити спостереження, експерименти, опитування.
2	-	2	-	2	Тема 27. Проблема особистості в соціальній психології. Психологічна підтримка осіб з особливими потребами під час соціалізації	Знати: Соціально-психологічні підходи до визначення особистості. Підходи до адаптації та соціалізації (інклюзивна освіта, реабілітація, інтеграція). Розуміти: важливість індивідуального підходу в роботі з людьми з особливими потребами. Уміти: працювати з емоційними, поведінковими і соціальними проблемами. Визначати фактори, що сприяють або перешкоджають соціалізації.
2	2	-	-	2	Тема 28. Соціалізація особистості. Формування Я-концепції особистості. Роль батьків, педагогів та соціальних інституцій у соціалізації дітей з інвалідністю.	Знати: процес інтеграції особистості у суспільство через засвоєння норм, цінностей та моделей поведінки. Розуміти: вплив соціального середовища на розвиток особистості. Як соціалізація формує поведінку, переконання та рольові установки особистості. Уміти: аналізувати вплив різних чинників на соціалізацію. Визначати особливості соціалізації у різних соціальних контекстах.
2	-	2	-	2	Тема 29. Соціальні цінності і норми. Соціальні установки особистості.	Знати: визначення соціальних цінностей як ідеалів, що орієнтують поведінку. Типи цінностей: моральні, культурні, релігійні, політичні, економічні. Розуміти: як цінності та норми відображають культуру і розвиток суспільства. Як соціальні норми підтримують соціальну стабільність та впливають на поведінку індивідів. Уміти: аналізувати ієрархію соціальних цінностей у різних культурах і суспільствах. Визначати зв'язок між дотриманням

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						соціальних норм та розвитком суспільства.
2	-	-	-	2	Тема 30. Спілкування і міжособистісні стосунки.	<p>Знати: Поняття спілкування, його види (вербальне, невербальне) та функції, а також механізми формування міжособистісних стосунків.</p> <p>Розуміти: як спілкування впливає на побудову міжособистісних стосунків і розвиток соціальних зв'язків.</p> <p>Уміти: використовувати техніки ефективного спілкування для встановлення гармонійних стосунків у міжособистісній взаємодії.</p>
2	2	-	-	-	Тема 31. Комунікативний та інтерактивний компоненти спілкування.	<p>Знати: визначення комунікативного та інтерактивного компонентів спілкування, їх структуру та основні функції.</p> <p>Розуміти: як комунікативний компонент забезпечує обмін інформацією, а інтерактивний – регуляцію спільної діяльності між людьми.</p> <p>Уміти: аналізувати процеси обміну інформацією та взаємодії під час спілкування, а також застосовувати їх для досягнення ефективної комунікації.</p>
2	-	2	-	2	Тема 32. Перцептивний компонент спілкування.	<p>Знати: поняття перцептивного компонента спілкування, його роль у сприйнятті та розумінні іншої людини, а також механізми (ідентифікація, емпатія, рефлексія).</p> <p>Розуміти: як сприйняття іншої особистості впливає на встановлення міжособистісних стосунків і які фактори визначають точність цього сприйняття.</p> <p>Уміти: застосовувати техніки для покращення взаємного розуміння у спілкуванні, такі як розвиток емпатії та корекція стереотипного мислення.</p>
2	-	-	-	-	Тема 33. Соціальний конфлікт	<p>Знати: визначення соціального конфлікту, його структуру (сторони, об'єкт, предмет), типи (міжособистісний, груповий, організаційний) і стадії розвитку.</p> <p>Розуміти: причини виникнення соціальних конфліктів, їх вплив на особистість, групу та суспільство, а також можливі наслідки.</p> <p>Уміти: аналізувати конфліктні ситуації, визначати їхні причини та застосовувати</p>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						стратегії для конструктивного вирішення конфліктів.
2	-	-	-	2	Тема 34. Шляхи розв'язання конфліктів. Психологічна допомога у конфліктних ситуаціях із врахуванням індивідуальних потреб осіб з інвалідністю.	Знати: основні стратегії розв'язання конфліктів: компроміс, співпраця, уникнення, пристосування, конкуренція. Розуміти: як вибір стратегії залежить від типу конфлікту, інтересів сторін та їхньої готовності до взаємодії. Уміти: застосовувати різні техніки розв'язання конфліктів (медіація, переговори, рефлексія) для досягнення ефективного результату.
2	-	2	-	2	Тема 35. Соціальна психологія малих груп	Знати: визначення малих груп, їх основні характеристики (розмір, цілі, структура), види (формальні та неформальні) і стадії розвитку (формування, конфлікт, нормування, виконання). Розуміти: як соціально-психологічні процеси (лідерство, групова динаміка, конформізм, комунікація) впливають на функціонування малих груп. Уміти: аналізувати поведінку та взаємодію учасників малих груп, оцінювати ефективність групової роботи та розробляти стратегії для оптимізації її діяльності.
2	2	-	-	2	Тема 36. Лідерство і керівництво в малих групах.	Знати: поняття лідерства і керівництва, їх відмінності, основні стилі лідерства (авторитарний, демократичний, ліберальний) та типи лідерів (формальні, неформальні). Розуміти: як стиль керівництва і тип лідера впливають на динаміку малої групи, мотивацію її учасників та досягнення цілей. Уміти: визначати типи лідерства в групах, аналізувати вплив керівників на групові процеси та адаптувати стратегії лідерства для підвищення ефективності групової діяльності.
2	-	2	-	2	Тема 37. Психологічна характеристика великих соціальних груп	Знати: поняття великих соціальних груп, їхні характеристики (розмір, соціальна структура, спільні цілі та інтереси), види (етнічні, професійні, вікові, територіальні). Розуміти: як соціально-психологічні процеси, такі як ідентифікація, конформізм,

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						колективна свідомість і вплив соціальних норм, визначають поведінку великих груп. Уміти: аналізувати особливості поведінки великих груп, ідентифікувати закономірності їх функціонування та прогнозувати наслідки колективних дій.
-	-	-	-	2	Тема 38. Психологія натовпу.	Знати: визначення натовпу, його основні характеристики (анонімність, емоційність, схильність до імпульсивних дій), види натовпу (активний, пасивний, агресивний, панічний, експресивний). Розуміти: як психологічні явища, такі як зараження, навіювання, деіндивідуалізація, впливають на поведінку людей у натовпі. Уміти: аналізувати динаміку поведінки натовпу, визначати фактори ризику виникнення неконтрольованих дій і розробляти стратегії управління поведінкою натовпу в кризових ситуаціях.
46	12	38	-	84	Всього	180

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpdі.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-divalnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності ВСП «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ВСП «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення «Про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для усіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до екзамену	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до екзамену.

Підсумкова оцінка	<p>Результати контролю оцінюються за 4-бальною та 12-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів.</p> <p>Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного виду контролю (змістового модуля) незадовільні оцінки, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням Педагогічної ради як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни.</p> <p>Деталі, щодо підсумкового контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу» та «Положенні про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»</p>
Екзаменаційна оцінка	<p>Результати екзамену оцінюються за 4-бальною шкалою у відповідності до «Положення про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»»</p>
Підсумкова залікова оцінка з дисципліни	<p>Оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів освіти враховує всі види навчальних занять згідно з робочою програмою дисципліни «_____». Для поточного оцінювання знань та диференційованого заліку використовується 12-бальна шкала з переведенням підсумкової оцінки у 4-бальну.</p>

ВЕРИФІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання навчальної діяльності студента

Оцінювання за 4-бальною шкалою

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
<p>Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили</p>	<p>Високий (творчий)</p>	<p>відмінно</p>	<p>Зараховано з оцінкою «відмінно»</p>
<p>Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна</p>	<p>Достатній (конструктивно варіативний)</p>	<p>добре</p>	<p>Зараховано з оцінкою «добре»</p>

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційовані залік
Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	Зараховано з оцінкою «задовільно»
Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний) з можливістю повторного складання семестрового контролю	незадовільно	не зараховано

Оцінювання за 12-бальною шкалою

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	2	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.

Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних

		ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Переведення 12-бальної шкали у 4-бальну шкалу.

<i>Оцінка за 12-бальною шкалою</i>	<i>Оцінка за 4-бальною шкалою</i>
10-12 балів	відмінно
7-9 балів	добре
4-6 балів	задовільно
0-3 балів	незадовільно

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ:

Нормативно-правова база	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України. Київ: Велес, 2003. 63 с. 2. Конституція України. Закон України "Про внесення змін до Конституції України" № 2222-IV від 8.12.2004 р. : прийнята на п'ятій сесії Верхов. Ради України 28 черв. 1996 р.; Київ : Велес, 2005. 48 с. 3. Закон України «Про професійно-технічну освіту» (від 10.02.1998 р. № 103/98-ВР). 4. Накази та методичні рекомендації Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти і науки України 5. Закон України "Про психіатричну допомогу" 6. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я" 7. Кодекс етики психолога України
Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алексеев О. М., Луценко О. А., Максименко С. Д. Основи загальної психології : навч. посіб. Київ: Академвидав, 2019. 512 с. 2. Корольчук М. С., Степанов М. І. Психологічні основи особистості:

	<p>навч. посіб. Київ: Основа, 2020. 320 с.</p> <p>3. Бернс Р. Розвиток особистості та самосвідомості у дитинстві та юнацькому віці : навч. посіб. Київ: Генеза, 2020. 256 с.</p> <p>4. Кравець В. А., Ложкін Г. В. Основи психодіагностики та психотерапії : навч. посіб. Харків: Право, 2019. 384 с.</p> <p>5. Гриньова М. В. Психологічні дослідження: методи та методологія : навч. посіб. Харків: Видавництво ХНУ, 2019. 240 с.</p> <p>6. Єгоров А. С. Сучасні методи психотерапії: теорія та практика : навч. посіб. Львів: Світ, 2024. 300 с.</p> <p>7. Рогов О. В. Теорії особистості: класичні та сучасні моделі : навч. посіб. Харків: Ранок, 2023. 448 с.</p> <p>8. Кнапп М. Л., Холл Д. П. Невербальна комунікація в міжособистісних відносинах : навч. посіб. Київ: Видавництво Київського університету, 2024. 280 с.</p> <p>9. Гудліф Ф., Райс Е. Психологія освіти: як навчати ефективніше : навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2024. 360 с.</p> <p>10. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. /О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. Київ : Просвіта, 2001. 416 с.</p> <p>11. Методологія і психологія гуманітарного пізнання: колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 998 с.</p> <p>12. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 564 с.</p> <p>13. Москалець В. П. Психологія особистості: підручник. Київ – Івано-Франківськ : «Нова Зоря», 2020. 435 с.</p>
Додаткова література	<p>1. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій): навч. посіб. Київ : Центр навч.літер., 2005. 128 с.</p> <p>2. Савчин М. В. Василенко Л. П. Вікова психологія: навч. посіб. Київ : Академвидав, 2005. 360 с.</p> <p>3. Сергєєнкова О. П. та ін. Вікова психологія: навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2012. 346 с.</p> <p>4. Павелків Р. В. Вікова психологія: підруч. Вид. 2-е, стер. Київ : Кондор, 2015. 469 с.</p> <p>5. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія: навч.-метод. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2007. 330 с.</p> <p>6. Волянська О. В., Ніколаєвська А. М. Соціальна психологія: навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 275 с.</p> <p>7. Корнев М. Н., Коваленко А. Б. Соціальна психологія. Київ : Геопринт, 2006. 393 с.</p> <p>8. Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами психології управління: навч. посіб. Київ : Центр навч. літератури, 2005. 456 с.</p> <p>9. Москаленко В. В. Соціальна психологія: підруч. Київ : Центр навч. літератури, 2005. 624 с.</p> <p>10. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: навч. посіб. Київ : Академвидав, 2015. 448 с.</p> <p>11. Савчин М. В. Соціальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. освіти. Дрогобич, 2000. 272 с.</p> <p>12. Трухін І. О. Соціальна психологія спілкування: навч. посіб. Київ : Центр навч. літератури, 2005. 335 с.</p> <p>13. Практикум із соціальної психології: навч. посіб. / Т. М. Зелінська, І. В. Михайлова, А. Е. Демерс. Київ : Каравела, 2015. 232 с</p> <p>14. Котлова Л. О. Психологія конфлікту: курс лекцій. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 112 с.</p> <p>15. Цимбалюк І. М. Психологія спілкування: навч. посіб. Київ : ВД “Професіонал”, 2004. 304 с.</p>

	16. Чередник Г. Ю. Конспект лекцій з курсу «Соціальна психологія». Донецьк : РВВ ДНУ, 2009. 76 с.
Репозитарій НРЗВО «КПДІ»	1. Конспекти лекцій, опорні конспекти лекцій - http://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1037 2. Психологія загальна. Курс лекцій. Навчально-методичний посібник. / О. Є. Олексюк. – Миколаїв, «Ліон», 2017. – 312 с.
Інтернет-ресурси	1. Google Scholar : наукова пошукова система для доступу до академічних статей з психології та інших дисциплін. URL: https://scholar.google.com 2. Психолекс: психологічна енциклопедія, що пропонує опис психологічних понять та теорій. URL: http://psycholex.ru 3. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського: URL: www.nbuv.gov.ua 5. Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. К.А.Тімірязєва. URL: www.library.vn.ua 6. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психологічної культури. URL: www.psylib.kiev.ua 7. Сайти загальної психологічної тематики: Amoeba Web: Psychology Web. URL: http://dspace.cuspu.edu.ua/jspui/bitstream/%D0%D0%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97.pdf